Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2026/2027	**Semestar:** Zimski
Godina studija: 3	**Studiji:** Povijest (R) (Prijediplomski) Povijest (dvopredmetni) (R) (izborni) (Prijediplomski) Sociologija (dvopredmetni) (R) (izborni) (Prijediplomski)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Fenomen kršćanstva	
Kratica kolegija: POVP4-3	
ECTS bodovi: 4	**Šifra kolegija:** 97973
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	30
Seminar	15
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Pavlić Richard	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** izvanredni profesor
Kontakt e-mail: richard.pavlic@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	Kolegij uvodi studente u temeljne pojmove, sadržaje i metode kršćanske teologije u kontekstu povijesnih i kulturnih procesa. Obrađuju se: pojam i narav religije, čovjek i objava, filozofski pristupi Bogu i problem ateizma, narav i povijest Božje objave, Stari i Novi zavjet, uloga tradicije, učiteljstva i teologije, kriteriji istinitosti vjere te osnovne teme kristologije. Cilj je razviti sposobnost prepoznavanja i tumačenja teoloških elemenata u povijesnim događajima i izvorima.

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	1. Interpretirati temeljne pojmove religije, objave i vjere te njihovo mjesto u kršćanskoj teološkoj tradiciji. 2. Analizirati povijesni razvoj kršćanske objave od starozavjetne povijesti spasenja do njezine punine u Isusu Kristu. 3. Analizirati odnos između povijesnog i teološkog pristupa u tumačenju kršćanskih izvora i događaja (**povezano s ishodom studija povijesti: kritička analiza i interpretacija izvora te znanstvene literature**). 4. Interpretirati temeljne tekstove kršćanske tradicije (Biblija, koncilski dokumenti, teološki autori) u njihovom povijesnom i teološkom kontekstu (**povezano s ishodom studija povijesti: prepoznavanje povijesnih procesa i korištenje doprinosa drugih znanstvenih disciplina u historiografskom radu**). 5. Vrednovati značenje kršćanske objave i teoloških koncepata za razumijevanje europske povijesti, kulture i suvremenih društvenih rasprava.
Literatura	
Obavezna	• *Biblija*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, više izdanja. • *Katekizam Katoličke Crkve*. Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2016., br. 1–1065. • Daniélou, Jean. *Bog i mi*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2012. • Drugi vatikanski sabor. *Dogmatska konstitucija o božanskoj objavi Dei Verbum*. U *Dokumenti Drugoga vatikanskog sabora*, 391–416. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2008. • Međunarodno teološko povjerenstvo. *Kršćanstvo i religije*. Dokumenti 112, Zagreb, 1999.
Dopunska	1. Ančić, Nikola A., i Nikola Bižaca, ur. *Objava, objave, ukazanja*. Split: Crkva u svijetu, 2007. 2. Balthasar, Hans Urs von. "Posebnost kršćanskog doživljavanja Boga." *Obnovljeni život* 41 (1986): 277–282. 3. Bürkle, Horst. *Čovjek traži Boga: Religijski pristup*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2000. 4. Denzinger, Heinrich, i Peter Hünermann. *Zbirka sažetaka vjerovanja, definicija i izjava o vjeri i ćudoređu*. Đakovo: UPT, 2002. 5. Dotolo, Carmelo. *Moguće kršćanstvo: Između postmoderniteta i religioznog traganja*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2011. 6. Ivan Pavao II. Evangelium vitae. Enciklika o vrijednosti i nepovredivosti ljudskoga života. Vatikan, 1995. 7. Filipović, Ana Thea. *Crkva i teologija u svijetu koji se mijenja: Prilog sinodalnoj preobrazbi i poslanju Crkve u 21. stoljeću*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost i KBF, 2025. 8. Fisichella, Rino. *Uvod u fundamentalnu teologiju*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2015. 9. Forte, Bruno. *Na putovima Jednog: Metafizika i teologija*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2008. 10. Golub, Ivan. *Prisutni: Misterij Boga u Bibliji*. Zagreb: Glas Koncila, 1969. 11. Ivančić, Tomislav. *Isus iz Nazareta: Povijesna osoba*. Zagreb: Teovizija, 2000. 12. Ivančić, Tomislav. *Otajstvo kršćanske objave: Teologija objave*. Zagreb: vlastita skripta, 1991. (neobjavljeno nastavno gradivo). 13. Kasper, Walter. *Bog Isusa Krista: Tajna trojedinog Boga*. Đakovo: UPT, 1994. 14. Kasper, Walter. *Isus Krist*. Split: Crkva u svijetu, 1995. 15. Knoch, Wendelin. *Bog traži čovjeka: Objava, Pismo, Predaja*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2001. 16. Küng, Hans. *Postoji li Bog?* Zagreb: Naprijed, 1987. 17. Kušar, Stjepan. *Skriveni Bog: Pokušaji na razmeđu filozofije i teologije*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada i HKS, 2024. 18. Metz, Johann Baptist. *Memoria passionis: Provokativni spomen u pluralističkom društvu*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2009. 19. Pie-Ninot, Salvador. *La teologia fondamentale*. Brescia: Queriniana, 2002. (talijansko izdanje). 20. Rahner, Karl. *Temelji kršćanske vjere: Uvod u pojam kršćanstva*. Rijeka: Ex libris, 2007. 21. Ratzinger, Joseph. *Isus iz Nazareta*. Split: Verbum, 2007. 22. Ratzinger, Joseph. *Teološki nauk o principima: Elementi fundamentalne teologije*. Rijeka: Ex libris, 2010. 23. Ratzinger, Joseph. *Uvod u kršćanstvo*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1972. 24. Ratzinger, Joseph. *Vjera – istina – tolerancija: Kršćanstvo i svjetske religije*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2004. 25. Rebić, Adalbert. *Isusovo uskrsnuće: Izvješća, vjera, činjenice*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1972. 26. Šagi-Bunić, Tomislav J. "Konstitucija o božanskoj objavi." U *Ali drugog puta nema*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1972. 27. Schneider, Alfred. *Putovi Božje objave*. Zagreb: FTI, 2008. 28. Škvorc, Mijo. *Vjera i nevjera*. Zagreb: FTI, 1982. 29. Višaticki, Karlo. "Dabar – Logos – Riječ." *Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije* 119, br. 4 (1991): 63–65. 30. Waldenfels, Hans. *Kontekstualna fundamentalna teologija*. Đakovo: UPT, 2005. 31. Weiser, Alfons. *Središnje teme Novoga zavjeta*. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1981.

Način ispitivanja i ocjenjivanja		
Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	Usmeno izlaganje seminarskog rada, predaja pisanog seminarskog rada, 25 bodova na kolokvijima.	
Način ocjenjivanja	Određen pravilnikom Hrvatskog katoličkog sveučilišta.	
Način polaganja ispita	Usmeno polaganje ispita nakon što student ostvari minimalnia 35 boda.	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova		

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja	
#	**Tema**
1	Uvodno predavanje
2	Pojam i narav religije – Religija gledana izvana i iznutra; kršćanstvo kao religija.
3	Čovjek kao slušatelj i primatelj objave – Osobnost, transcendencija i sloboda čovjeka.
4	Bog i ljudsko traganje za Apsolutnim – Religija, filozofski koncepti Boga i problem
5	Objava: Božje samopriopćenje – Priroda objave i konstitucija Dei Verbum.
6	Povijest objave u Starom zavjetu – Božje ime Jahve, patrijarsi, proroci, Zakon, mudrosne knjige.
7	Novozavjetno shvaćanje objave – Evanđelja, apostolsko svjedočanstvo i Pavao.
8	Isus Krist kao punina objave – Utjelovljenje, Kristovo naučavanje, čudesa, smrt i uskrsnuće.
9	Kolokvij
10	Odgovor čovjeka na Božju objavu – Vjera između rizika i sigurnosti; uloga Crkve u prijenosu vjere.
11	Tradicija u Crkvi – Prenošenje objave, patrističko doba, Tridentski i Drugi vatikanski sabor.
12	Učiteljstvo i teologija – Uloga učiteljstva, dogme i teološkog promišljanja.
13	Fundamentalna kristologija – Povijesni Isus i kontinuitet s vjerom u Krista.
14	Kriteriji istinitosti objave i vjere – Razlikovanje autentične tradicije i razvoja nauka.
15	Zaključno predavanje – Pregled i sinteza temeljnih teoloških pitanja.
Seminari	
#	**Tema**
1	Upoznavanje s metodologijom rada i podjela tema, (1. tjedan) Izlaganje studenata prema odabranim temama; diskusija, (2.-15. tjedan)